DAINIS GUDOVSKIS

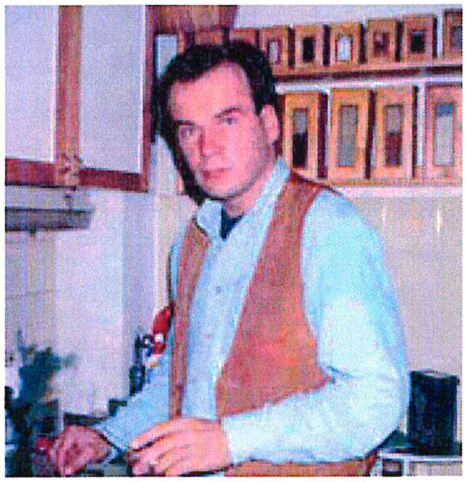

mākslas pedagogs - dizaina pasniedzējs un mākslinieks (otrajā paaudzē), strādā ar stiklu

Dzimis 1958.gada 22.maijā Siguldā. Tēvs Voldemārs Gudovskis – mākslinieks (akvarelists), māte Leontīna Gudovska – grāmatvede.
Pēc Siguldas 1.vidusskolas beigšanas no 1974. – 1978.g. mācījies Rīgas Lietišķās Mākslas vidusskolā, stikla nodaļā. Viņš atceras: *"Man ir bijusi laime savā dzīvē satikt vienu īsti radošu pasniedzēju – tas ir Georgs Barkāns, kas Lietišķās mākslas skolā mācīja kompozīciju ar totālu atdevi un kreativitāti."*

No 1978. – 1989.g. studēja Latvijas Mākslas Akadēmijas lietišķi dekoratīvajā specialitātē. Strādājis par pasniedzēju stikla mākslas nodaļā. Strādāja arī kā dizainers uzņēmumā „Līvānu stikls" (līdz 2002.) 1988.g. uzņemts par Latvijas Mākslinieku savienības biedru.
Kopš 2002.g. D.Gudovskis strādā Rīgas Amatniecības vidusskolā par reklāmas dizaina pasniedzēju.

D.Gudovskis pauž uzskatu, ka domājošs cilvēks noteikti nodarbojas ar mākslu tādēļ, lai likvidētu kādu disharmoniju sevī. Viņš atzīst, ka mākslinieka darbs būtībā ir milzīga lepnība, *"...jo mēs domājam tādās kategorijās, kur, tā sakot, faktiski normāli šo dzīvi nedrīkstētu dzīvot. Darīt sev – tā ir milzīga lepnība. Tā ir privilēģija – ieguldīt savu fizisko laiku, naudu, iekšējos resursus, zinot, ka tam nebūs merkantila ekvivalenta. Man ir cerība, ka ar to varēšu nodarboties līdz pat pēdējam elpas vilcienam".*

Raksturojot savus jaunākos darbus mākslinieks saka:
Stikls kā māksla ir tur, kur es jūtu, ka tas nav "pārlikts" ar krāsainību. Mani saista tektoniskais, kas kaut kādā veidā iet vienā blokā ar tēlniecību. Tur es saskatu stiklam jēgu. Kad man prasa, kāpēc atsevišķiem darbiem nav nosaukums, es brīnos. Saku: tematika ir dota, turklāt diezgan precīza. "Brīvstundu koordinātes" - tātad tas ir viss, ko es daru, jūtu, izdzīvoju. Domāju, ka mēs par daudz runājam, stāstam, izskaidrojam. Es gribu cilvēku atbrīvot, dot tikai šo ievirzi, lai viņš pats iemācās saskatīt. Tāpat kā mēs mācāmies runāt un klausīties, mums jāmācās arī saskatīt. Jebkurā kompozīcijā viss ir pateikts priekšā. Herberts Markūze saka:"Pamet savu āķīti uz debess maliņas un novelc to lejā." Būtībā tas ir arī mans pedagoga uzdevums – mācīt skatīties, jo tas agrāk vai vēlāk impulsēsies tavos darbos...

Par daiļrades ceļu un radošajiem meklējumiem D.Gudovskis stāsta: *„Man ir bijuši krāsainie periodi – pat dzeltens, sarkans, zils, zaļš stikls. Ir bijis optiskais stikls, kur iekšā dažādi ieslēgumi (dažādas masas, metāls, folija), kas atstāj fantastisku iespaidu. Taču tas viss ir tikai ārienes tēls. Tāpēc pašlaik cenšos minimalizēt savu formveidi, kompozīciju, izejot no priekšmetiskās vides, kas ir bijusi gadu tūkstošiem (lode, kubs, cilindrs, taisnstūris, elipse). Es brucinu un tad atkal audzēju, tomēr saglabāju to, ka katrai manai kompozīcijai pamatā ir kāds mūžīgais modulis. Es pasauli uztveru diezgan konstruktīvās formās, kaut gan pats uzskatu, ka esmu plastiķis."*

Izstādēs un simpozijos piedalījies kopš 1980.gada.
Ievērojamākie simpoziji:
1) 1989.g. – Starptautiskais stikla mākslas simpozijs-Gusj Hrustaļņij- Krievijā
2) 1995., 1997. – Starptautiskais stikla mākslas simpozijs, Bardudvarnoka, Ungārija
3) 1997.g. – Starptautiskais stikla mākslas simpozijs, Čehijā
4) 2000.g. – „Nordic Glass" simpozijs, Dānijā

Personālizstādes:
1) 1990.-1991.g. – Minhenē un Štutgartē, Vācijā
2) 1992.g. – Viļņa, Lietuvā
3) 1999. – Rīga
4) 2002.g – Cēsīs un Siguldā.

Regulāri piedalās izstādēs Latvijas Mākslinieku Savienības muzejā, izstāžu zālē „Arsenāls" un Lietišķi Dekoratīvās mākslas muzejā. Darbi izstādīti Rīgā, Maskavā, Lietuvā, Ukrainā (Kijevā, Ļvovā), Japānā, ASV, Lielbritānijā u.c. valstīs – kā privātās kolekcijās, tā arī muzejos.

"Mani inspirē absolūti viss, ko redzu, viss, kas ir apkārt. Kāda dizaina detaļa, kāds porcelāna pods, kāda rokassprādze, kāds interjers. Es uzmetu skici, paveidoju ar plastilīnu modulāciju. Tomēr tas ir tikai aizmetnis, jo pēdējos gados visi darbi izmainās par 100 procentiem. Ir pat tā – kad nāk lielais darbs, es to trīs četras reizes jaucu ārā, graizu un tad sevi šaustu, ka nemāku apstāties. Man tik ļoti patīk process, ka tad, kad darbs ir gatavs, man tas ir miris. Nav vairs nekādas intereses vai jēgas pie tā pieiet. Darbs paņem diezgan daudz laika, sākot no atliešanas. Kad tas ir atdzisis, es to graizu un griežu, tad lieku elektriskajā krāsnī un modelēju uz kādas formas. Pēc šā procesa ir asamblāža (salikums), kad atsevišķas daļas tiek līmētas. Būtībā izeju četrus posmus, un no katra es varētu izveidot vienu darbu. Nezinu, kāpēc, bet man ir vajadzīga šī sintēze, katrā šajā posmā es izjūtu patiku, baudu. Tur arī jūtu dzīvi starp melnu un baltu, starp lakonismu un komplicētību.
Brīvstundu refleksija jeb domu koncentrācija uz materiālu – stiklu – notiek darba dienu vakara stundās, sestdienās, svētdienās. Faktiski brīvstundas ir visas stundas, ja vien tev savs darbs ir tīkams. Visi šie dzīves „paralēlismi" ir savienoti, tiem nav atrāvuma, arī lasot vai klausoties mūziku. Mani noteikti ierosina mūzika, jo esmu beidzis mūzikas skolu un kopš 15 gadu vecuma dziedu korī. Jaunajā izstādē tas būtu Pauls Hindemits - „tīra skaņa". Un Filips Glāss. Tāpēc ka man patīk minimālisms, kurā katram atkārtojumam ir savs piepildījums, kamēr viņš sasniedz kontrapunktu".

Siguldas Valsts ģimnāzija
Sagatavoja Juris Ležņins, 10. d klases skolnieks
Konsultants – kultūras vēstures skolotājs Edgars Ceske

LIIS izstrādne

2005.gada aprīlis

http://www.gramata21.lv/users/gudovskis_dainis/